

JAWAPAN

BAB
5

Kesultanan Melayu Melaka

PBD 5.1 Pengasasan Kesultanan Melayu Melaka

1. (a) ✓
(b) ✗
(c) ✗
(d) ✓
2. (a) mengawal laluan kapal dagang di Selat Melaka.
(b) benteng pertahanan/ panduan kapal dagang.
(c) benteng pertahanan/ pelindung semula jadi.
(d) kapal dagang berlabuh di pelabuhan dengan selamat.

PBD 5.2 Kegemilangan Kesultanan Melayu Melaka

3. (a) Ciri-ciri kepemimpinan sultan yang berwibawa
(b) Keturunan Raja Palembang
(c) Peranan sultan sebagai simbol perpaduan
(d) Sultan dikaitkan dengan konsep daulat dan derhaka
4. (a) (i) Penasihat raja
(ii) Ketua hakim
(iii) Ketua turus angkatan perang
(b) (i) Ketua segala bendahari
(ii) Ketua syahbandar
(iii) Ketua urus setia istana
(c) (i) Ketua polis dan penjara
(ii) Pegawai protokol istana
(iii) Hakim di darat
(d) (i) Ketua utusan
(ii) Ketua angkatan laut
(iii) Pengawal peribadi raja
5. (a) Sultan Muzaffar Shah (1446 – 1456).
(b) Sultan Mahmud Shah (1489 – 1511).
(c) hak keistimewaan, tanggungjawab raja dan pembesar.
(d) jenayah, urusan jual beli dan kekeluargaan.
(e) Sultan Mahmud Shah.
(f) peraturan pelayaran dan perdagangan.
(g) peraturan di laut, tertib berniaga dan tatacara berjual beli.
(h) nakhoda, anak kapal, kiwi dan syahbandar.
6. (a) – Meluaskan wilayah/ jajahan takluk.
– Mengukuhkan hubungan dengan kerajaan yang ditakluk.
– Menyekat pengaruh kuasa serantau seperti Siam/ Majapahit/ Pasai.
(b) – Menerima hadiah dalam bentuk wang/ emas/ timah/ bantuan ketenteraan.
– Mendapat bekalan seperti hasil pertanian/ rempah ratus/ bijih timah untuk diperdagangkan di pelabuhan Melaka.
– Menguasai perdagangan di Selat Melaka.
(c) – Berlaku asimilasi budaya tempatan dengan budaya dari Arab/ India/ China/ Alam Melayu.
– Wujud masyarakat majmuk yang terdiri daripada pelbagai suku dan bangsa.
(d) – Menyebarkan agama Islam.
– Islam berkembang luas ke Pahang/ Kelantan/ Perak/ timur Sumatera/ Patani.

7. (a) Pengislaman (pemerintah) Sultan Iskandar Shah diikuti oleh pembesar dan rakyat.
(b) Perkahwinan puteri Sultan Mansur Shah dengan putera Raja Siak.
(c) Peranan ulama dan mubaligh menjalankan dakwah/ mengajar agama.
(d) Pedagang Arab/ India/ China menyebarkan ajaran Islam di samping berdagang.
(e) Kejayaan Melaka meluaskan kuasa/ empayar.
(f) Melaka menjadi tumpuan ulama/ pendakwah.
(g) Madrasah/ surau/ masjid menjadi tempat mempelajari al-Quran/ ilmu tasawuf.
(h) Pengaruh Islam terdapat dalam saduran karya sastera dari Arab dan Parsi.
(i) Undang-undang Islam terkandung dalam *Hukum Kanun Melaka* dan *Undang-undang Laut Melaka*.
(j) Ulama berperanan dalam hal pentadbiran.
8. (a) – Syahbandar menguruskan pelabuhan dengan teratur dan cekap.
– Menguruskan pasar dan gudang serta menjaga kebajikan dan keselamatan pedagang.
– Bertanggungjawab memeriksa alat timbang, sukat dan mata wang.
– Menjadi hakim di pelabuhan.
– Menguruskan cukai dan menguatkuasakan peraturan keluar masuk kapal.
(b) – Melaka mengamalkan cukai perdagangan yang cekap dan sistematik.
– Kadar cukai yang rendah menarik minat pedagang asing.
– Cukai dan bayaran surat kebenaran berniaga menjadi sumber pendapatan kerajaan.
– Dua jenis cukai yang digunakan, iaitu cukai rasmi dan cukai tidak rasmi.
(c) – Mata wang digunakan bagi memudahkan urusan perdagangan.
– Pada peringkat awal digunakan tukaran nilai seperti jongkong timah, serbuk emas dan kulit siput (*cowrie*).
(d) – Orang Laut memberikan taat setia kepada Sultan Melaka.
– Menjamin keselamatan di perairan Selat Melaka.
– Mengekalkan kestabilan kerajaan.
– Memastikan perdagangan dijalankan tanpa gangguan.
(e) – Pelbagai kemudahan disediakan di pelabuhan.
– Gudang untuk menyimpan barang dagangan.
– Kemudahan pengangkutan.
– Kemudahan bekalan makanan dan minuman.
– Khidmat membaiki kapal.
– Tempat penginapan.
– Kemudahan tempat beribadat.

PBD 5.3 Pengakhiran Kesultanan Melayu Melaka yang Berpusat di Melaka

9. (a) – Kelemahan kepimpinan Sultan Mahmud Shah dan pembesar Melaka.
– Perbalahan dalam kalangan pembesar Melaka.
– Amalan pilih kasih, rasuah dan penyelewengan dalam pentadbiran.
– Askar upahan tidak setia kepada Melaka.

- (b) – Menggunakan lancar dan perahu berapi.
- Memperteguh pertahanan dengan kayu-kayan.
- Tembak meriam bertalu-talu dari pantai.
- Menggunakan tentera bergajah.
- (c) – Menyatupadukan rakyat.
- Mendapatkan bantuan kerajaan jiran/ kerajaan barat yang lain.
- Memahami selok-belok pemikiran orang Portugis.
(*Mana-mana jawapan yang munasabah*)
- (d) – Berusaha tanpa menyerah kalah.
- Mempertahankan keadilan.
- Tanggungjawab mengembalikan kedaulatan.
(*Mana-mana jawapan yang munasabah*)

10. Berdasarkan penilaian guru.

Power PT3

Bahagian A

- | | | | | |
|------|------|------|------|-------|
| 1. D | 2. C | 3. C | 4. B | 5. A |
| 6. D | 7. A | 8. C | 9. C | 10. C |

Bahagian B

1. (a) – Lokasi di laluan perdagangan utama antara Timur dengan Barat membolehkan Parameswara mengawal laluan kapal dagang di Selat Melaka.
 - Bentuk muka bumi yang berbukit bukau sesuai dijadikan benteng pertahanan/ menjadi paduan kapal dagang.
 - Pokok bakau dan api-api di pesisir pantai menjadi benteng pertahanan/ pelindung semula jadi yang sukar ditembusi oleh musuh.
 - Kawasan yang terlindung daripada tiupan angin monsun membolehkan kapal dagang datang dan berlabuh di pelabuhan Melaka dengan selamat.
 - (b) (i) Kepemimpinan Sultan Melaka yang berdaulat dan berwibawa menyebabkan pemerintahannya diterima oleh rakyat dan diiktiraf oleh kuasa luar.
 - (ii) Pentadbiran Sistem Pembesar Empat Lipatan yang mantap mewujudkan sistem pentadbiran yang mantap.
 - (iii) Pelaksanaan sistem perundangan mewujudkan kestabilan politik dan kemakmuran ekonomi.
 - (c) – Memahami warisan budaya / bangsa.
 - Memperoleh iktibar daripada kebijaksanaan/ kewibawaan pemerintah Melaka.
 - Memahami kesinambungan sistem pemerintahan yang terdapat pada hari ini.
 - Mempelajari kesilapan daripada peristiwa silam.
(*Mana-mana jawapan yang munasabah*)
2. (a) (i) Mengukuhkan kedudukan/ menyekat pengaruh kuasa luar.
 - (ii) Mengukuhkan kedudukan ekonomi/ menerima ufti dan bantuan ketenteraan daripada jajahan takluknya.
 - (iii) Mengembangkan/ menyebarkan agama Islam ke jajahan takluk.
 - (iv) Membolehkan asimilasi budaya tempatan dengan budaya dari Arab, India, China dan Alam Melayu.
 - (b) – Pengislaman pemerintah yang diikuti oleh para pembesar dan rakyat.
 - Perkahwinan diraja/ Perkahwinan puteri Sultan Mansur Shah dengan putera Raja Siak.
 - Peranan ulama dan mubaligh/ Pemerintah Melaka menghantar ulama dan mubaligh ke kawasan pengaruhnya untuk mengembangkan ajaran agama Islam.

- (c) – Melaka menjadi tempat pembelajaran Islam.
- Melaka berkembang menjadi pusat kegiatan persuratan.
- Undang-undang Islam (yang terkandung dalam *Hukum Kanun Melaka* dan *Undang-undang Laut Melaka*) diamalkan dalam pemerintahan dan pentadbiran.
- Golongan ulama memainkan peranan penting dalam pentadbiran.
(*Mana-mana jawapan yang munasabah*)

Bahagian C

1. (a) – Hubungan diplomatik, persahabatan dan perdagangan dengan China.
- Untuk pengiktirafan dan perlindungan daripada China.
- Melaka menjalinkan hubungan dengan Siam atas dasar diplomatik dan perdagangan.
- Melaka memperoleh bekalan kayu jati, beras dan makanan daripada Siam serta dapat menjamin keselamatannya.
- Menjalin hubungan diplomatik dan perdagangan dengan kerajaan Ryukyu (Jepun).
- Membantu meningkatkan perdagangan dengan Melaka.
- Hubungan berbentuk perdagangan pula dilakukan dengan Pegu, Luzon, Gujerat, Koromandel dan Bengal.
[Mak. 6m]
- (b) – Menjalinkan hubungan perdagangan dengan negara China.
- Mengeksport kelapa sawit dan sarang burung.
- Menarik pelabur asing melabur di negara kita.
- Contoh pelabur-pelabur dari Jepun.
- Pertukaran teknologi dengan Korea dalam bidang automotif.
- Kerjasama dalam bidang pendidikan.
- Contoh dengan Arab, menghantar murid belajar agama.
- Menyertai pertubuhan-pertubuhan tertentu seperti ASEAN dan OIC.
- (c) – Kemajuan ekonomi.
- Peluang pekerjaan.
- Tukaran mata wang asing meningkat.
- Pertukaran teknologi.
- Kemajuan bidang pendidikan.
- Pertukaran ilmu.
- Pertukaran bahasa.
(*Mana-mana jawapan yang munasabah*)

[Mak. 6m]

Power KBAT

- *Hukum Kanun Melaka* berjaya mewujudkan keamanan/ menjamin keselamatan rakyat.
- Masalah jenayah dapat diatasi/ diurus dengan baik.
- Anggota masyarakat hidup aman damai.
- Pelaksanaan *Undang-undang Laut Melaka* menyebabkan aktiviti perdagangan berjalan dengan lancar/ adil.
- Memberikan keyakinan kepada pedagang asing.
- Ekonomi negara meningkat/ menjadi mantap.
- Mematuhi undang-undang.
- Tidak melakukan sesuatu yang melanggar undang-undang negara.
- Mengamalkan prinsip Rukun Negara.
- Bertanggungjawab semasa bertindak.
(*Mana-mana jawapan yang munasabah*)